

Шопіна Т.П., старший викладач кафедри «Технологій і дизайну»

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ЕРГОНОМІЧНОГО ОДЯГУ ДЛЯ ДІТЕЙ З УРАХУВАННЯМ РУХОВИХ ВІДХИЛЕНЬ

Вивчення положень тіла і рухів дитини-інваліда грає важливу роль для проектування ергономічної одягу, так як побудова креслень конструкцій деталей одягу та вибір технологічних рішень повинно відбуватися з урахуванням морфологічних та динамічних особливостей дитини з урахуванням рухових відхилень (ДЦП).

За ступенем тяжкості порушень рухових функцій і за ступенем сформованості рухових навичок для цілей проектування одягу діти-інваліди були розділені на три групи: діти з важкими порушеннями: у деяких з них ще не сформоване пряmostояння і ходьба, захоплення і утримання предметів, навички самообслуговування; інші насилу пересуваються за допомогою ортопедичних пристосувань і навичками самообслуговування володіють частково; діти із середнім ступенем вираженості рухових порушень (найбільш численна група): велика частина дітей може самостійно пересуватися на обмежену відстань, вони володіють навичками самообслуговування, які, однак, недостатньо автоматизовані; діти з легкими руховими порушеннями: вони ходять самостійно, впевнено себе почувають і в приміщенні, і на вулиці; навички самообслуговування сформовані, але, разом з тим, можуть спостерігатися патологічні пози, порушення ходи, насильницькі руху.

У результаті аналізу характерних положень тіла і видів рухів при різних формах ДЦП виявлено, що найбільшу напругу в одязі виникає в вузлі пройми-рукав (внаслідок великої амплітуди рухів), в області спинки, горловини, ліктя, на передніх і задніх частинах штанів, по ширині штанів на рівні лінії стегон і лінії сидіння (в залежності від прийнятого положення тіла) і в області колін.

Ергономічність одягу може бути досягнута за рахунок прямого та напівприлеглого силуетів, що забезпечує дітям свободу руху. Особливу увагу було приділено легкості застібання виробів (використання спеціальних гачків, магнітних кнопок), фіксації ступеню облягання (використання системи кулісок) та простоти одягання за рахунок деталей рукавів, що трансформується (застібка «блискавка» по верхньому та нижньому зрізах рукава). Також у виробах зведено до мінімуму число застібок, а саме текстильні «липучки», що підвищує зручність одягання та роздягання. У деяких виробах текстильні застібки «velcro» розташовані у бокових та плечових швах, по лінії напівзаносу, що є дуже зручним в експлуатації. Можливе застосування магнітних кнопок достатньо великого діаметру, що спрощує процес самообслуговування дітей при їх одяганні та роздяганні. Асортиментний ряд поясного одягу відрізняється відсутністю пояса на лінії талії та використання куліски, низ брюк оформлений пришивними манжетами, які застібаються на кнопки, тим самим, забезпечуючи фіксацію штанин на нозі. По шаговим лініям штанів передбачені застібки на кнопки, які надають додаткової зручності при їх одяганні та роздяганні.